

Bank Olmayan Kredit Təşkilatı Embafinans Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

31 dekabr 2014-cü il tarixdə bitən il üzrə
**Maliyyə hesabatları və
Müstəqil Auditor rəyi**

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

Səhifə

31 dekabr 2014-cü il tarixdə bitən il üzrə maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiqlənməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətinə dair hesabat	1
Müstəqil Auditorun Rəyi	2
31 dekabr 2014-cü il tarixdə bitən il üzrə maliyyə hesabatları:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	3
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər haqqında hesabat	4
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	5
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	6
Maliyyə hesabatlarına qeydlər	
1. Ümumi məlumat	7
2. Mühüm mühasibat uçotu siyasətləri	7
3. Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri.	13
4. Yeni və düzəliş edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının (MHBS) tətbiqi	14
5. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	18
6. Müştərilərə verilmiş kreditlər	18
7. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	20
8. Digər aktivlər	21
9. Banklardan alınmış kreditlər	21
10. "Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	21
11. Digər öhdəliklər	22
12. Səhmdar kapitalı	22
13. Faiz gəliri	22
14. Əməliyyat xərcləri	23
15. Mənfəət vergisi	23
16. Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər	24
17. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	25
18. Risklərin idarə edilməsi qaydaları	26
19. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	34
20. Kapital riskinin idarə edilməsi	35
21. Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr	35

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik Bank olmayan Kredit Təşkilatı Embafinans Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin ("Şirkət") 31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti, eləcə də həmin tarixdə bitən il üzrə əməliyyat nəticələri, pul vəsaitlərinin hərəketi və kapitalda dəyişiklikləri Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun olaraq düzgün əks etdirən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq şəkildə seçilməsinə və tətbiqinə;
- Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq, mötəbər, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
- İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Şirkətin maliyyə hesabatları və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamaqda yardım göstərmək üçün MHBS-in xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə; və
- Şirkətin fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

- Şirkət daxilində sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin planlaşdırılması, tətbiqi və saxlanılmasına;
- Şirkətin əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə maliyyə vəziyyətinin istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Şirkətin maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğunluğunu təmin edə biləcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu qaydalarına müvafiq olaraq məcburi mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Şirkətin aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlər görülməsinə; və
- Fırıldaqqılıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.

Şirkətin 31 dekabr 2014-cü il tarixində bitən il üzrə maliyyə hesabatlarının buraxılması rəhbərlik tərəfindən 29 mart 2015-ci il tarixində təsdiqlənmişdir.

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İlqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbərlı
Baş Mühasib

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORUN RƏYİ

Bank olmayan Kredit Təşkilatı "Embafinans" Məhdud Məsuliyyət Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Biz Bank olmayan Kredit Təşkilatı "Embafinans" Məhdud Məsuliyyət Cəmiyyətinin ("Şirkət") 31 dekabr 2014-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə bitən il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan, habelə əsas mühasibat uçotu siyasətlərinə dair icmaldan və digər izahlı qeydlərdən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fırıldaqqılıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq mühüm təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin qənaətinə əsasən zəruri sayılan daxili nəzarət sistemində görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz apardığımız audit əsasında maliyyə hesabatları haqqında rəy bildirməkdir. Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq həyata keçirdik. Həmin standartlar tələb edir ki, biz etik tələbləri yerinə yetirməklə yoxlamanın aparılmasını ehtiva edən planlaşdıraraq və həyata keçirərək ki, maliyyə hesabatlarında əks etdirilməmiş məlumatlarda əhəmiyyətli səhvlərin olmadığına kifayət qədər əmin olaq.

Audit zamanı maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğləri və açıqlamaları təsdiq edən audit sübutlarının əldə edilməsi üçün prosedurlar yerinə yetirilir. Prosedurlar auditorun mühakiməsindən, o cümlədən maliyyə hesabatlarında səhv və fırıldaqqılıqla bağlı mühüm təhrif risklərinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq seçilir. Həmin risk qiymətləndirmələrini hazırlayarkən, auditor Şirkətin daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, audit prosedurlarının layihələşdirilməsi məqsədilə Şirkət tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi ilə bağlı daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Audit yoxlamasına həmçinin Şirkətin rəhbərliyi tərəfindən tətbiq edilmiş mühasibat uçotu siyasətlərinin və verilən mühasibat proqnozlarının müvafiqliyinin, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının təhlili daxildir.

Hesab edirik ki, apardığımız audit nəticəsində rəy vermək üçün kifayət qədər əsas toplamışıq.

Rəy

Fikrimizcə, bu maliyyə hesabatları Şirkətin 31 dekabr 2014-cü il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə bitən il üzrə maliyyə nəticələri və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına müvafiq olaraq bütün əhəmiyyətli hallarda düzgün əks etdirir.

Deloitte & Touche.

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNƏ
MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
AKTİVLƏR:			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5	191,638	118,512
Müştərilərə verilmiş kreditlər	6, 19	27,062,243	16,035,610
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	7	6,053,846	6,513,159
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	15	169,921	159,179
Digər aktivlər	8	915,594	90,928
CƏMİ AKTİVLƏR		34,393,242	22,917,388
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklardan alınmış kreditlər	9	11,786,954	10,595,332
"Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	10	7,966,984	99,692
Səhmdarlara ödənilməli vəsaitlər	19	100,000	1,400,000
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri		4,213	232,138
Digər öhdəliklər	11, 19	2,801,866	87,488
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		22,660,017	12,414,650
KAPİTAL:			
Səhmdar kapitalı	12	10,000,000	10,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1,733,225	502,738
CƏMİ KAPİTAL		11,733,225	10,502,738
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		34,393,242	22,917,388

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbərlı
Baş Mühəsib

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7-35-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİRLƏR HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2014-cü il tarixində bitən il	31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il
Faiz gəliri:			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	13	7,479,907	2,584,045
Banklardan alınacaq vəsaitlər		-	975
Faiz xərci:			
Banklardan alınmış kreditlər		(1,534,546)	(484,498)
Digər faiz xərcləri	10	(103,027)	(2,342)
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyersizləşmə zərərindən əvvəlki xalis faiz gəliri		5,842,334	2,098,180
Faiz hesablanan aktivlər üzrə ilkin tanınma düzəlişi	13	(730,988)	-
Faiz öhdəlikləri üzrə ilkin tanınma düzəlişi	10	279,453	-
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyersizləşmə zərərləri	6	(379,898)	(137,121)
Xalis faiz gəliri		5,010,901	1,961,059
Haqq və komissiya gəlirləri		22,327	4,911
Haqq və komissiya xərcləri		(162,162)	(12,341)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə zərər		(144)	(82)
Digər gəlirlər	19	74,143	25,150
Xalis qeyri-faiz (zərəri)/gəliri		(65,836)	17,638
Əməliyyat gəliri		4,945,065	1,978,697
Əməliyyat xərcləri	14, 19	(3,396,525)	(1,341,268)
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		1,548,540	637,429
Mənfəət vergisi xərci	15	(318,053)	(122,968)
Cəmi məcmu gəlir		1,230,487	514,461

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İlqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbərlı
Baş Mühasib

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7-35-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFINANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
KAPITALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan manatı ilə)

Qeyd	Səhmdar kapitalı	Yığılmış zərər)/bölüşdürülmüş mənfi mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2013-cü il	500,000	(11,723)	488,277
Dövr üzrə cəmi məcmu gəlir	-	514,461	514,461
Adi səhmlərin buraxılması	12 9,500,000	-	9,500,000
31 dekabr 2013-cü il	10,000,000	502,738	10,502,738
Dövr üzrə cəmi məcmu gəlir	12 -	1,230,487	1,230,487
31 dekabr 2014-cü il	10,000,000	1,733,225	11,733,225

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbərlı
Baş Mühəsib

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7-35-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan Manatı ilə)**

	Qeydlər	31 dekabr 2014-cü il tarixində bitən il	31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəketi:			
Alınmış faizlər		6,443,380	3,000,399
Ödənilmiş faizlər		(1,539,392)	(391,508)
Alınmış haqq və komissiyalar		22,327	4,911
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(162,162)	(12,341)
Alınmış digər əməliyyat gəlirləri		74,143	25,150
Ödənilmiş əməliyyat xərcləri		(3,010,272)	(1,294,886)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(556,720)	(50,000)
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəlki əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		1,271,304	1,281,725
Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Banklardan alınacaq vəsaitlərdə xalis azalma		-	200,000
Müştərilərə vermiş kreditlərdə xalis artım		(11,100,992)	(16,484,456)
Digər aktivlərdə xalis artım		(742,337)	(87,859)
Digər öhdəliklərdə xalis artım		2,714,378	87,488
"Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlərdə xalis artım		8,043,718	98,873
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə yaranan /(istifadə edilən xalis pul vəsaitləri		186,071	(14,904,229)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəketi			
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin alınması		(9,269)	(20,532)
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(9,269)	(20,532)
Maliyyə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəketi			
Adi səhmlərin buraxılması üzrə gəlirlər	12	-	3,000,000
Banklardan alınmış kreditlər üzrə gəlirlər		3,529,800	11,000,000
Banklardan alınmış kreditlər qaytarılması		(2,333,332)	(500,000)
Səhmdarlar tərəfindən yerləşdirmələr üzrə gəlirlər		100,000	1,400,000
Səhmdarlara qaytarılan ödənişlər		(1,400,000)	-
Maliyyə fəaliyyətləri üzrə (istifadə olunan) /yaranan xalis pul vəsaitləri		(103,532)	14,900,000
Valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklərin xarici valyutada saxlanılan pul vəsaitlərinin qalıqlarına təsiri		(144)	(82)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərində xalis artım/(azalma)		73,126	(24,843)
Dövrün əvvəlinə PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİ	5	118,512	143,355
Dövrün sonuna PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİ	5	191,638	118,512

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İlqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbərlı
Baş Mühəsib

29 mart 2015-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7-35-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2014-CÜ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Başqa qeydlər olmazsa Azərbaycan Manatı ilə)

1. Ümumi məlumat

Embafinans Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti ("Şirkət") 2012-ci ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmiş Bank olmayan Kredit Təşkilatıdır. Şirkətin fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən tənzimlənir və BKT-10 sayılı xüsusi lisenziya əsasında fəaliyyət göstərir. Şirkət ARMB-nin qaydalarına uyğun olaraq yenidən qeydiyyatdan keçmişdir və bu qaydalara əsasən yalnız hüquqi şəxslər Azərbaycan Respublikası ərazisində kredit fəaliyyəti göstərə bilər. Şirkətin əsas fəaliyyət istiqaməti kreditlərin verilməsindən ibarətdir. Şirkət əsasən fiziki şəxslərə öz əlaqəli tərəfi olan Embawood MMC-dən mebel və digər ev avadanlıqları almaq üçün kreditlər verir. 31 dekabr 2014-cü il tarixinə belə kreditlər müştərilərə verilmiş ümumi kreditlərin 91%-ni (31 dekabr 2013-cü il: 96%) təşkil etmişdir. Bu lisenziya Şirkətə təminat şəklində nağd depozitlər və belə depozitlər formasında təminatlar əldə etmək hüququ vermir.

Şirkətin hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, B.Bağirova küçəsi 15, AZ 1065.

31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə aşağıda adları qeyd edilmiş səhmdarlar Şirkətin buraxılmış səhmdar kapitalına sahib olmuşlar:

Səhmdar	31 dekabr 2014-cü il, %	31 dekabr 2013-cü il, %
Cənab Elşad Abbasov İnşalla oğlu	60.0	60.0
Cənab Məşhur Məmmədov Şahbaz oğlu	40.0	40.0
Cəmi	100.0	100.0

31 dekabr 2014-cü və 2013-ci il tarixlərinə Şirkətin son nəzarətçi tərəfi Cənab Elşad Abbasov İnşalla oğludur.

Bu maliyyə hesabatlarının buraxılması 29 mart 2015-ci il tarixdə İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

2. Mühüm mühasibat uçotu siyasətləri

Uyğunluq haqqında bəyanat. Bu maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun olaraq hazırlanmışdır.

Bu maliyyə hesabatları Şirkətin yaxın gələcəkdə öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipinə uyğun olaraq davam etdirə biləcəyi ehtimalı əsasında hazırlanmışdır.

Bu maliyyə hesabatları, başqa qeydlər olmazsa, Azərbaycan manatı ("manat") ilə təqdim olunur.

Bu maliyyə hesabatları ilkin dəyər əsasında tərtib edilmişdir. İlkin dəyər adətən mal və xidmətlərin mübadilə edilə biləcəyi məbləğin ədalətli dəyərində əsaslanır.

Ədalətli dəyər, müşahidə edilə bilən və ya digər qiymətləndirmə üsulundan istifadə etməklə hesablanmış olmasından asılı olmayaraq, qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyat çərçivəsində aktivin satışından alınan və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödənilən qiymətdir. Hər hansı aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyərində hesablanması Şirkət, qiymətləndirmə tarixində belə aktiv və ya öhdəliyin qiymətini müəyyən edərkən bazar iştirakçılarının nəzərə ala biləcəkləri xüsusiyyətləri nəzərə alır.

Bundan əlavə, maliyyə hesabatı məqsədilə ədalətli dəyər ölçmələri, bu ölçmələr üçün giriş məlumatlarının müşahidə edilə bilmə dərəcəsindən və bütövlükdə ədalətli dəyər ölçmələri üçün giriş məlumatlarının əhəmiyyətliliyindən asılı olaraq səviyyə 1, 2, 3 kimi təsnifləndirilir. Bu səviyyələr aşağıdakılardır:

- Səviyyə 1 – Giriş məlumatları, qiymətləndirmə tarixində müəssisənin istifadə edə biləcəyi, fəal bazarda eyni aktiv və öhdəliklər üçün təyin edilən (düzəliş edilməmiş) qiymətlərdir;
- Səviyyə 2 – Giriş məlumatları, 1-ci səviyyəyə daxil olan təyin edilmiş qiymətlər istisna olmaqla, birbaşa və ya dolayısı yolla aktiv və öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilən giriş məlumatlarıdır; və
- Səviyyə 3 – Giriş məlumatları aktiv və ya öhdəliklər üzrə müşahidə edilməyən giriş məlumatlarıdır.

Şirkət mühasibat uçotu qeydlərini Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına ("MMUS") uyğun aparır. Bu maliyyə hesabatları məcburi mühasibat uçotu qeydləri əsasında hazırlanmış və MHBS-ə uyğunlaşdırılmışdır.

Şirkət maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatını likvidlik ardıcılığı ilə geniş şəkildə təqdim edir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın verilməsi tarixindən sonra 12 ay ərzində (cari) və 12 aydan çox müddət (uzunmüddətli) ərzində hesablaşmalar və ya ödəniləcək məbləğlər üzrə təhlil 18 sayılı qeyddə göstərilir.

Əməliyyat valyutası. Şirkətin maliyyə hesabatlarına daxil olan maddələr müəssisənin fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitdəki valyuta məzənnəsindən ("əməliyyat valyutası") istifadə etməklə ölçülür. Şirkətin əməliyyat valyutası manatdır. Şirkətin maliyyə hesabatlarının təqdim edildiyi valyuta manatdır. Başqa cür qeyd edilən hallar istisna olmaqla, bütün rəqəmlər manata uyğunlaşdırılaraq yuvarlaqlaşdırılır.

Əvəzləşdirmə. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud eyni vaxtda aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulduqda qarşılıqlı əvəzləşdirilir, xalis məbləğ isə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda açıqlanır. Gəlir və xərclər hər hansı bir mühasibat uçotu standartları, yaxud şərtlərində və Şirkətin mühasibat qaydalarında xüsusi olaraq açıqlanması tələb və qəbul olunmadığı halda mənfəət və zərər və digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda əvəzləşdirilmir.

Əsas mühasibat uçotu qaydaları aşağıda açıqlanır.

Gəlirin tanınması

Faiz gəlirinin və xərcinin tanınması. Maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri iqtisadi mənfəətin Şirkətə daxil olması ehtimalı olduqda və gəlir məbləğinin etibarlı qiymətləndirilməsi mümkün olduqda tanınır. Faiz gəliri və xərcinin uçotu effektiv faiz metodundan istifadə etməklə aparılır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin (yaxud maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun) amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəliri, yaxud faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur.

Effektiv faiz dərəcəsi borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış gələcək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən digər ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) ilkin tanınma anında xalis balans məbləğində dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Maliyyə aktivləri, yaxud analoji maliyyə aktivləri qrupu ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərərinin baş verməsi nəticəsində hesabdən silinərsə (qismən), faiz gəliri bundan sonra dəyərsizləşmə üzrə zərərin ölçülərini müəyyən etmək məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün tətbiq edilən faiz dərəcələrindən istifadə olunmaqla uçotda tanınır.

Haqq və komissiya gəlirinin tanınması. Kreditlərin verilməsinə görə komissiya haqları birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılmasının xüsusi kredit razılaşmasının bağlanmasına gətirib çıxaracağı ehtimal edilən hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və nəticədə verilən kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılmasının xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması ilə nəticələnməsi ehtimal edilmədiyi hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı kreditin verilmə müddətinin qalan dövrü üzrə mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Kreditin ayrılması öhdəliyinin müddəti kredit verilmədən başa çatarsa, belə öhdəliyə görə komissiya haqqı müddət başa çatdığı anda mənfəət və zərərdə tanınır.

Maliyyə alətləri. Şirkət maliyyə aləti üzrə müqavilə öhdəliyinə tərəf olduğu halda, maliyyə aktivləri və öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınır. Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin adı alqı-satqısı prosesləri hesablaşma tarixi üzrə uçot üsulundan istifadə etməklə tanınır. Adı alqı və ya satqı, bazarda hər hansı qayda və ya konvensiya ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində aktivlərin təqdim edilməsini tələb edən maliyyə aktivləri alqı-satqısıdır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilkin anda ədalətli dəyərle ölçülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin alınması və buraxılmasına birbaşa aidiyyəti olan əməliyyat xərcləri uçotda ilkin tanınma anında maliyyə aktivləri yaxud maliyyə öhdəliklərinin müvafiq olaraq ədalətli dəyərində əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır.

Maliyyə aktivləri. Maliyyə aktivləri aşağıda müəyyən olunmuş kateqoriyalara təsnifləşdirilir: Ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərər hesablarında ("ƏDMZ") tanınan maliyyə aktivləri, ödəniş tarixinədək saxlanılan ("ÖTS") investisiyalar, satıla bilən ("SB") maliyyə aktivləri və kreditlər və debitor borcları. Təsnifləşdirmə maliyyə aktivlərinin məqsədindən və növündən asılıdır və ilkin tanınma zamanı müəyyən olunur.

Kreditlər və debitor borcları. Sabit və ya müəyyən oluna bilən ödənişli və fəal bazarda qiyməti bəyan edilməmiş ticarət debitor borcları, kreditlər və digər debitor borcları (həmçinin, müştərilərə verilmiş kreditlər və digər maliyyə aktivləri) "kreditlər və debitor borcları" kimi təsnif edilir. Kreditlər və debitor borcları effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə dəyərsizləşmə çıxıldıqdan sonra amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülür. Faiz gəliri, faizin tanınmasının cüzi əhəmiyyət kəsb etdiyi qismüddətli debitor borcları istisna edilməklə, effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə uçotda tanınır.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi. Maliyyə aktivləri dəyərsizləşmənin müəyyən edilməsi məqsədilə hər hesabat dövrünün sonunda qiymətləndirilir. Maliyyə aktivinin ilkin tanınmasından sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində investisiyaların gələcək pul hərəkətinin təsire məruz qaldığını isbat edən obyektiv sübut yaranarsa, maliyyə aktivləri dəyərsizləşmiş hesab edilir.

Maliyyə aktivləri üçün, dəyərsizləşməni göstərən amillərə aşağıdakılar aid ola bilər:

- Emitent və ya qarşı tərəfinin əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri; yaxud
- Əsas borc məbləği və ya faizlərin vaxtında ödənilməməsi və ya ödəmə öhdəliyinin yerinə yetirilməməsi halları kimi müqavilə şərtlərinin pozulması; və ya
- Borc alanın müflisliyə uğrayacağı və ya maliyyə strukturunun yenidən təşkil edəcəyi güman olunduqda; yaxud da
- Maliyyə çətinlikləri səbəbindən qeyd olunan maliyyə aktivinin təqdim edildiyi fəal bazar məkanlarının yox olması.

Ayrı-ayrılıqda dəyərsizləşməyəcəyi müəyyən edilən aktivlər, əlavə olaraq, dəyərsizləşmənin müəyyən olunması məqsədilə kollektiv şəkildə təhlil edilir. Kreditlər və debitor borcları portfelinin dəyərsizləşdiyini göstərən obyektiv sübutlara Şirkətin ödənişlərin yığılması ilə bağlı keçmiş təcrübəsi, portfeldə vaxtı gecikdirilən ödəmələrin sayının artması, eləcə də borc öhdəliyinin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqələndirilən yerli və ya ölkə iqtisadi şəraitlərində müşahidə olunan dəyişikliklər aid edilə bilər.

Amortizasiya olunmuş dəyərle qeyd edilən maliyyə aktivlərinin uçotda tanınmış ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərərinin məbləği, aktivin balans dəyəri ilə maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə diskontlaşdırılmış təxmin edilən gələcək pul vəsaiti hərəkətinin cari dəyəri arasındakı fərqdən ibarətdir.

Maliyyə aktivinin balans dəyəri ehtiyat hesabından istifadə etməklə azaldılır. Kreditlər və ya debitor borcu ümitsiz borc hesab edildikdə, belə məbləğlər ehtiyatlar hesabına qarşı silinir. Əvvəllər silinmiş məbləğlərin daha sonra qaytarılması ehtiyat hesabına kreditləşdirilir. Ehtiyatlar hesabının balans məbləğindəki dəyişikliklər mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülən aktivlər üzrə ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri sonrakı dövrlərdə azalarsa və bu azalma dəyərsizləşmənin uçotda tanındığı andan sonra baş vermiş hadisə ilə obyektiv şəkildə əlaqələndirilə bilsə, bundan əvvəl uçotda tanınmış ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri mənfəət və ya zərər hesabına geri qaytarıla bilər. Dəyərsizləşmənin geri qaytarıldığı tarixdə investisiyanın xalis balans dəyəri, dəyərsizləşmə uçotda tanınmadığı təqdirdə yarana biləcək amortizasiya edilmiş dəyərindən artıq olmamalıdır.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması. Şirkət yalnız aktivdən pul daxilolmaları üzrə onun müqavilə hüquqlarının vaxtı bitdikdə, yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və mükafatları əsas etibarilə digər tərəfə ötürükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır. Şirkət aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və mükafatları əsas etibarilə digər tərəfə köçürməyə və ya özündə saxlamasa belə, köçürülmüş aktiv üzərində nəzarətini davam etdirərsə, o, aktiv üzrə saxlanılmış payını və bununla əlaqədar ödəyəcəyi məbləğlər müqabilində öhdəliyi uçotda tanıyır. Şirkət ötürülmüş aktiv üzrə mülkiyyət hüququ ilə bağlı risk və mükafatları əsas etibarilə özündə saxlayarsa, o, belə aktivi uçotda tanımağa davam edir və aldığı məbləğlər ilə əlaqədar girovu təmin edilmiş borc vəsaitlərini də uçotda tanıyır.

Maliyyə öhdəlikləri və buraxılmış kapital alətləri

Borc və ya kapital qismində təsnifləndirmə. Şirkət tərəfindən buraxılmış borc və kapital alətləri müqavilə şərtlərinə, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətləri haqqında anlayışa əsasən maliyyə öhdəlikləri, yaxud da kapital kimi təsnif edilir.

Kapital alətləri. Kapital aləti bütün öhdəliklər çıxıldıqdan sonra müəssisənin aktivləri üzrə qalan pay hüququnu təsdiqləyən hər hansı müqavilədir. Şirkət tərəfindən buraxılmış kapital alətləri birbaşa buraxılış xərcləri çıxılmaqla əldə edilmiş vəsaitlər kimi tanınır.

Maliyyə öhdəlikləri. Maliyyə öhdəlikləri "digər maliyyə öhdəlikləri" kimi təsnif edilir.

Digər maliyyə öhdəlikləri. Digər maliyyə öhdəlikləri (o cümlədən banklardan alınan kreditlər, səhmdarlara ödənilməli vəsaitlər və digər maliyyə öhdəlikləri) ilk olaraq əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərlə ölçülür. Digər maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz metodundan istifadə edilməklə və faiz xərcləri effektiv gəlir əsasında tanınmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

Effektiv faiz metodu maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz xərclərinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək nağd pul ödəmələrini (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) maliyyə öhdəliyinin güman edilən müddəti, yaxud (məqsədə müvafiq hallarda) daha qısa müddət ərzində ilkin tanınma zamanı xalis balans dəyərində qədər dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması. Şirkət, ödəniş öhdəliyini yerinə yetirərsə, belə öhdəlik ləğv olunarsa, yaxud müddəti başa çatarsa və yalnız belə olan hallarda maliyyə öhdəliyinin tanınmasını dayandırır. Mövcud maliyyə öhdəliyi tam başqa şərtlərlə eyni kreditorun təqdim etdiyi digər öhdəliklə əvəzlənərsə, yaxud mövcud öhdəliyə əhəmiyyətli düzəlişlər edilərsə, belə əvəzləmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir. Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə öhdəliklər üzrə ödənilmiş və ödəniləcək məbləğlər arasındakı fərq mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Lizinq. Lizinqlər o zaman maliyyə lizinqləri kimi təsniflənir ki, belə lizinq şərtlərinə görə mülkiyyət hüququ üzrə bütün risk və mükafatlar əsas etibarilə icarəçiyə ötürülür. Bütün digər lizinqlər əməliyyat lizinqləri kimi təsniflənir.

Şirkət icarəçi kimi. Əməliyyat lizinqi ilə bağlı ödənişlər, lizinq obyektini olan aktiv üzrə iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metodun istifadə edildiyi hallar istisna olmaqla, lizinq müddəti ərzində düzxətli metod əsasında xərc kimi tanınır. Əməliyyat lizinqlərindən irəli gələn şərti/nəzərdə tutulmayan icarə haqları yarandığı dövr üzrə xərc kimi tanınır.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri kassadakı nağd vəsaitlərdən, müxbir hesablardakı sərbəst qalıqlardan, ödəniş müddəti 90 gün və ya daha az olan müddətli depozitlərdən, o cümlədən banklardan və kredit təşkilatlarından alınacaq ödəniş müddəti 90 gün və ya daha az olan və hər hansı müqavilə öhdəliklərindən azad olan məbləğlərdən ibarətdir.

Əmlak və avadanlıq. Əmlak və avadanlıq yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə göstərilir.

Qurğular və avadanlıq yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə göstərilir.

Köhnəlmə düzxətli metoddan istifadə etməklə aktivlərin ilkin dəyərini və ya qiymətini, qalıq dəyəri çıxılaraq, faydalı istismar müddətləri üzrə silməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar müddətləri, qalıq dəyəri və köhnəlmə metodu gələcək dövrlər üzrə uçota alınan hesablamalarda hər hansı dəyişikliklərin aşağıdakı illik dərəcələrlə təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir:

Binalar	7%
Kompüter və avadanlıq	20%
Nəqliyyat vasitələri	20%

Əmlak və avadanlıq obyektləri hesabdan silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıq obyektlərinin satılaraq hesabdan silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərərlər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunmuş gəlirlər arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

Qeyri-maddi aktivlər

Ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər. Müəyyən istismar müddəti olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin maya dəyəri ilə uçotda qeyd edilir. Köhnəlmə aktivin təxmin edilən faydalı istismar müddəti ərzində (5-10 il) düz xətlə amortizasiya metodundan istifadə etməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar müddəti və köhnəlmə metodu perspektiv əsaslarla uçota alınan təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir.

Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması. Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə, yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi qiymətləndirilir və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

Maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi. Şirkət maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməyə məruz qalaraq qiymətlərinin düşüb-düşmədiyini müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalət edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin fərdi hallarda bərpa dəyərini hesablamaq mümkün olmazsa, Şirkət belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin yerləşdirilməsinə müvafiq və ardıcılığı gözlənilən əsaslar müəyyən edildiyi hallarda, korporativ aktivlər, həmçinin, fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər yaxud, başqa cür, müvafiq qaydada və ardıcılığı gözlənilməklə yerləşdirilmə əsasları müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Bərpa dəyəri ədalətli dəyərdən satış və istifadə dəyərlərini çıxıldıqdan sonra alınan məbləğlərdən daha yüksək olanıdır. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən təxmin edilən gələcək dövrlərin pul axınları pulun vaxt üzrə dəyərini və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərə düzəliş edilməmiş aktiv üçün səciyyəvi olan risklərin hazırkı bazar qiymətləndirilməsini özündə əks etdirən vergiyə qədərki diskont dərəcəsindən istifadə etməklə cari dəyərində qədər diskontlaşdırılır.

Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpa dəyərini onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərində kimi azaldılır. Dəyərsizləşmə zərəri dərhal konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilərsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablanmasına düzəliş verilmiş bərpa dəyərində qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmənin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə zərərinin əvəzləşdirilməsi müvafiq aktiv yenidən qiymətləndirmə dəyəri ilə uçota alınana qədər dərhal mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır, bu halda dəyərsizləşmə zərərinin bərpası yenidən qiymətləndirmə üzrə artım kimi qeydə alınır.

Vergi. Mənfəət vergisi xərcləri ödənilməli olan cari vergi və təxirə salınmış vergidən ibarətdir.

Cari vergi. Ödənilməli olan cari vergi il üzrə vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında tutulur. Vergiyə cəlb olunan mənfəət digər illərdə vergiyə cəlb olunmuş, yaxud gəlirdən çıxılan və heç vaxt vergiyə cəlb olunmayan, yaxud gəlirdən çıxılmayan gəlir və xərclər müddəaları ilə əlaqədar mənfəət və zərər haqqında hesabatda əksini tapmış mənfəətdən fərqlənir. Şirkətin cari vergi ilə bağlı öhdəliyi qanuni qüvvəyə minmiş və ya hesabat dövrünün sonuna tam şəkildə qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi. Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlarında əks olunan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanması istifadə edilən müvafiq vergi bazası arasındakı müvəqqəti fərq əsasında tanınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, ümumi hal olaraq, vergiyə cəlb olunan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri, ümumi hal olaraq, gəlirdən çıxılan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır, bu şərtlə ki, belə müvəqqəti fərqlərin hesaba alınması üçün gələcəkdə vergiyə cəlb olunacaq mənfəətin əldə olunması ehtimal edilsin. Müvəqqəti fərqlər nə vergiyə cəlb olunan mənfəətə, nə də uçotda əks olunmuş mənfəətə təsir göstərən əməliyyatlar üzrə digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından (müəssisə birləşmələri istisna edilməklə) irəli gələrsə, təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri uçotda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir və aktivin bütün və ya müəyyən hissəsinin bərpa olunması üçün yetərli vergiyə cəlb edilən mənfəətin yaranacağı ehtimalı olmayan həddə qədər azaldılır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri qüvvəyə minmiş və ya hesabat dövrünün sonuna tam olaraq qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə (və vergi qanunlarına) əsaslanmaqla aktivin satıldığı və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi dövrdə tətbiq olunacağı gözlənilən vergi dərəcəsi ilə ölçülür.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin ölçülməsi Şirkətin hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərin balans dəyərini bərpa edəcəyi və ya ödəcəyini gözlədiyi halda yarana biləcək vergi nəticələrini özündə əks etdirir.

İl üzrə cari və təxirə salınmış vergi. Cari və təxirə salınmış vergi digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda, yaxud birbaşa olaraq kapitalda göstərilən müddəalarla bağlı olduğu və nəticə etibarlı ilə, müvafiq olaraq digər məcmu gəlirlər və ya birbaşa kapital bəndi kimi tanındığı hallar istisna edilməklə, mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

Əməliyyat vergiləri. Azərbaycan Respublikasında Şirkətin fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq hesablanan bir sıra digər vergilər tətbiq edilir. Belə vergilər əməliyyat xərclərinin tərkib hissəsi kimi məcmu gəlirlər haqqında hesabatda daxil edilir.

Ehtiyatlar. Ehtiyatlar Şirkətin keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman Şirkətdən öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablanıla bilər.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərində bərabər olur.

Ehtiyatların yerləşdirilməsi üçün tələb olunan müəyyən və ya bütün iqtisadi mənfəətin kənar tərəflər vasitəsilə bərpa ediləcəyi gözlənilirsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə qəti əminlik olduqda alınacaq məbləğ uçotda aktiv kimi tanınır.

Xarici valyutalar. Hər hesabat dövrünün sonunda, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyən olduğu tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə yenidən qiymətləndirilir. Xarici valyutada ədalətli dəyər ilə uçota alınmış qeyri-pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyənləşdirildiyi tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. İlkin dəyərlə xarici valyutada ölçülmüş qeyri-pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi təkrar qiymətləndirilmir.

Pul vəsaitləri üzrə mübadilə fərqləri mənfəət və ya zərər hesablarında baş verdiyi dövrdə tanınır.

İlin sonunda maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Şirkətin tətbiq etdiyi valyuta mübadiləsi məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<u>31 dekabr 2014-cü il</u>	<u>31 dekabr 2013-cü il</u>
AZN/1 ABŞ dolları	0.7844	0.7845
AZN/1 Avro	0.9522	1.0780

İşdən çıxma müavinəti üzrə xərclər. İşçilər, onlara müvafiq müavinətləri əldə etmə hüququ verən xidmətlər göstərdikdə, müəyyən edilmiş haqlar üzrə pensiya planlarına ayırmalar xərc kimi tanınır.

3. Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri.

Mühasibat qaydalarını tətbiq edərkən Şirkət rəhbərliyindən digər mənbələrdən açıq əldə edilməsi mümkün olmayan aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində dair mühakimələr, hesablamalar və təxminlərin irəli sürülməsi tələb olunur.

Təxminlər və əlaqəli fərziyyələr keçmiş təcrübəyə və müvafiq hesab edilən digər amillərə əsaslanmışdır. Faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər.

Təxminlər və əsas götürülən fərziyyələr davamlı qaydada təhlil edilir. Mühasibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə, düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır.

Təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri. Aşağıda gələcək dövrlərə aid əsas fərziyyələr və hesabat dövrünün sonuna təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri göstərilir ki, bu da növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi riskini əks etdirir.

Kreditlərin və debitor borclarının dəyərsizləşməsi. Şirkət dəyərsizləşməni müəyyən etmək məqsədilə kreditləri və debitor borclarını mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir. Şirkətin kreditlər və debitor borcları portfelinə baş vermiş dəyərsizləşmə üzrə zərərin tanınması üçün kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar yaradılır. Şirkət kredit və debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara dair mühasibat təxminlərini qeyri-müəyyən hesab edir, ona görə ki, (i) onlar gələcək defolt dərəcələri barədə fərziyyələrin, eləcə də dəyərsizləşmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı potensial itkilərin qiymətləndirilməsinin yaxın keçmişdəki fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması səbəbindən vaxtaşırı olaraq dəyişikliklərə çox məruz qalır və (ii) Şirkətin hesabladığı zərər ilə faktiki zərər arasında hər hansı əhəmiyyətli fərq müqabilində ondan gələcək dövrlərdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə biləcək ehtiyatların qeyd edilməsi tələb oluna bilər.

Borcaltanlar maliyyə çətinlikləri ilə üzləşdikdə və belə borcaltanlara dair tarixi məlumat mənbələri az sayda olduqda, Şirkət hər hansı dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləğini hesablamaq üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir. Eyni ilə Şirkət keçmiş fəaliyyət nəticələri, keçmiş müştəri davranışı, qrup daxilində borcaltanın ödəniş etmə vəziyyətindəki mənfi dəyişiklikləri göstərən müşahidə oluna bilən məlumatlar, eləcə də qrup daxilində aktiv üzrə öhdəliyin yerinə yetirilməməsi halları ilə əlaqəli olan ölkə və yerli iqtisadi şəraitlərə əsaslanmaqla gələcək pul axınlarındakı dəyişiklikləri hesablayır. Rəhbərlik kredit riski ilə səciyyələnən aktivlər halında əvvəllər baş vermiş zərər üzrə keçmiş təcrübəyə və kreditlər qrupunda olduğu kimi dəyərsizləşməyə dəlalət edən obyektiv sübutlara əsaslanan ehtimallardan istifadə edir. Şirkət tarixi məlumatlarda əksini tapmamış hazırkı vəziyyətlərin qeyd edilməsi məqsədilə kreditlər qrupu üzrə müşahidə oluna bilən məlumatlara düzəliş etmək üçün rəhbərliyin mühakimələrindən istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat müddəasının daxil edilməsi mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlərə əsasən müəyyən olunmuşdur. Şirkət Azərbaycan Respublikasında belə şərtlərlə hansı dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara necə təsir göstərəcəyini qabaqcadan söyləmək iqtidarında deyil.

31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə kredit və debitor borclarının ümumi məbləği müvafiq olaraq 27,579,262 manat və 16,172,731 manat, dəyərsizləşməsi zərəri üçün ehtiyatların məbləği isə müvafiq olaraq 517,019 və 137,121 manat təşkil etmişdir.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi. İzah edildiyi kimi (17 sayılı qeydə baxın), Şirkət müəyyən növlü maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini hesablamaq üçün müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan giriş məlumatlarından ibarət qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. Şirkətin rəhbərliyi hesab edir ki, tətbiq olunan seçilmiş qiymətləndirmə üsulları və fərziyyələr maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edilməsi üçün məqsədə uyğundur.

Əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddəti. Yuxarıda göstəriləyi kimi, Şirkət hər hesabat ilinin sonunda əmlak və avadanlıqlarının hesablanmış faydalı istismar müddətlərini nəzərdən keçirir.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin bərpa oluna bilməsi. Şirkətin rəhbərliyi hesabat tarixində təxirə salınmış vergi aktivlərinə qarşı qiymətləndirmə ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac olmadığına əmindir, ona görə ki, təxirə salınmış vergi aktivinin tamamilə gerçəkləşəcəyi ehtimal edilir. Təxirə salınmış vergi aktivlərinin 31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə balans dəyəri müvafiq olaraq 169,921 manat və 159,179 manat təşkil etmişdir.

4. Yeni və düzəliş edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının (MHBS) tətbiqi

Maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğlərə təsir edən MHBS-lərə düzəlişlər. Cari ildə hazırkı maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğlərə təsir edən aşağıdakı yeni və düzəliş edilmiş Standartlar və Şərhlər qəbul edilmişdir.

- MUBS 32-yə düzəlişlər - *Maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi*;
- MUBS 36-a düzəlişlər - *Qeyri-maliyyə aktivləri üçün bərpa dəyəri ilə bağlı açıqlamalar*;

MUBS 32-yə düzəlişlər - Maliyyə aktivlərinin və Maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi. MUBS 32-yə düzəlişlər maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi ilə bağlı tələblərə aydınlıq gətirir. Xüsusilə, bu düzəlişlər "hazırda əvəzləşdirmə üçün hüquqi qüvvəyə malik olan" və "eyni zamanda satış və hesablaşmanın aparılması" ifadəsinin mənasına aydınlıq gətirir.

Şirkət əvəzləşdirilməli olan hər hansı maliyyə aktivlərinə və öhdəliklərinə malik olmadığından bu düzəlişlər onun maliyyə hesabatlarına təsir göstərməmişdir.

MUBS 36-ya düzəlişlər – Qeyri-maliyyə aktivləri üçün bərpa dəyəri ilə bağlı açıqlamalar. MUBS 36-a düzəlişlər aktivin və ya gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərinin dəyərsizləşmə dəyərini tanıdığı və ya bərpa olunduğu dövrdə açıqlanması tələbini məhdudlaşdırır. Bundan əlavə, aktivin və ya gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyəri silinmə xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər əsasında müəyyən olunduqda onlar müvafiq açıqlama tələblərini artırır və onlara aydınlıq gətirir. Yeni açıqlamalara ədalətli dəyər iyerarxiyası, istifadə olunan əsas fərziyyələr və qiymətləndirmə mexanizmləri daxildir ki, bunlar da *Ədalətli dəyər qiymətləndirmələri* haqqında MHBS 13-də tələb olunan açıqlamaya uyğundur.

Düzəlişlər yalnız 7 və 17-ci Qeydlərdə təqdim olunmuş açıqlamalara təsir göstərir.

Buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-lər

Şirkət buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş aşağıdakı yeni və düzəliş edilmiş MHBS-ləri tətbiq etməmişdir:

- MUBS 19-a düzəlişlər - *Müəyyən olunmuş müavinət planları: İşçilər tərəfindən ödəmələr*¹;
- 2010-2012-cilləri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər¹;
- 2011-2013-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər¹;
- 2012-2014-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər²;
- MUBS 16 və MUBS 38-ə düzəlişlər – *Məqbul Köhnəlmə və Amortizasiya Metodlarının Aydınlaşdırılması*²;
- MHBS 15 *Müştərilərlə Müqavilə üzrə Gəlirlər*³;
- MHBS 9 *Maliyyə Alətləri*⁴.

¹ Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 iyul 2014-cü il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

² Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2016-cı il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

³ Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2017-ci il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

⁴ Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2018-ci il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

MHBS 15 Müştərilərlə Müqavilələr üzrə Gəlirlər. 2014-cü ilin may ayında müəssisələr üçün müştərilərlə müqavilələrdən yaranan gəlirin tam vahid uçot modelini müəyyən edən 15 sayılı MHBS buraxılmışdır. Qüvvəyə mindikdən sonra, MHBS 15 gəlirin tanınmasına dair Gəlir adlı MUBS 18-i, Tikinti Müqavilələri adlı MUBS 11-i və əlaqədar şərtləri əhatə edən mövcud qaydaları əvəz edəcək.

MHBS 15-in əsas prinsipi ondan ibarətdir ki, müəssisə öz gəlirini müştərilərə təqdim olunan mallar və xidmətlər və bunun müqabilində əldə etməsi gözlənilən vəsaitlər həcmində tanınmalıdır. Xüsusilə, bu standart müştərilərlə müqavilələrə tətbiq olunacaq vahid və prinsiplərə əsaslanan beş mərhələli model təqdim edir.

Model üzrə beş mərhələ aşağıda göstərilmişdir:

- Müştəri ilə müqaviləni müəyyən etmək;
- İşin icrası üzrə müqavilə öhdəliklərini müəyyən etmək;
- Əməliyyat qiymətini müəyyən etmək;
- Əməliyyat qiymətini müqavilə üzə öhdəliklər arasında bölüşdürmək;
- İşin icrası üzrə müqavilə öhdəlikləri yerinə yetirildikdə (eyni zamanda və ya dövr ərzində) gəliri tanımaq.

MHBS 15-ə əsasən müəssisə, müqavilə öhdəlikləri yerinə yetirildikdə (eyni zamanda və ya dövr ərzində), yəni belə öhdəliyin əsasını təşkil edən mal və ya xidmətlərə “nəzarət” müştəriyə ötürüldükdə gəliri tanıyır. Standarta, həmçinin, gəlirin tanınma zamanı, dəyişən ödənişlərin, müqavilənin icrası və əldə edilməsi xərclərinin uçotu, eləcə də müxtəlif əlaqədar məsələlər ilə bağlı qaydalar daxil olunmuş, gəlir haqqında yeni açıqlamalar təqdim edilmişdir.

Şirkətin rəhbərliyi düşünür ki, gələcəkdə 15 sayılı MHBS-in tətbiqi gəlirin tanınma məbləğinə və vaxtına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə bilər. Lakin ətraflı təhlil başa çatmayanadək bu standartın təsiri ilə bağlı müvafiq təxminlərin verilməsi mümkün deyil.

MHBS 9 Maliyyə Alətləri. 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmış MHBS 9 maliyyə aktivlərinin təsnifatı və qiymətləndirilməsi üçün yeni tələbləri təqdim edir. Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülməsi, habelə tanınmasının dayandandırılması ilə bağlı yeni tələblərin daxil edilməsi məqsədilə 2010-cu ilin oktyabrında, ümumi hecinq uçotu ilə bağlı yeni tələblərin daxil edilməsi üçün 2013-cü ilin noyabrında MHBS 9-a düzəliş olunmuşdur. 2014-cü ilin iyul ayında BMUSŞ əsasən maliyyə aktivləri üçün dəyersizləşmə tələblərini, habelə təsnifləşdirmə və ölçülmə tələbləri ilə bağlı məhdud düzəlişləri tətbiq edən MHBS 9-un yekun versiyasını hazırlamışdır. MHBS 9-un məqsədi Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə adlı MUBS 39-u əvəz etməkdən ibarətdir.

MHBS 9 üzrə əsas tələblər aşağıdakılardan ibarətdir:

- **Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və ölçülməsi.** Maliyyə aktivləri onların saxlandığı biznes modelinə və müqavilə üzrə pul daxilolmalarının göstəricilərinə istinad etməklə təsnifləşdirilir. Xüsusilə də, müqavilə üzrə pul daxilolmalarının yığılması məqsədini daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılan və müqavilə üzrə pul daxilolmaları yalnız əsas borc məbləği, eləcə də ödənilməmiş əsas borc məbləği üzrə faizlərin ödənilməsindən ibarət olan borc alətləri adətən ilkin tanınmadan sonra amortizasiya edilmiş dəyərlə ölçülür. MHBS 9-un 2014-cü il versiyası müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması və maliyyə aktivlərinin satılmasından, eləcə də ilkin tanınmadan sonra digər məcmu gəlirlər hesabında ədalətli dəyərlə tanınan belə maliyyə aktivləri üzrə müəyyən olunmuş tarixlərdə qalıq borclar üzrə əsas borc və faiz məbləğlərinin toplanmasından ibarət olan biznes modeli çərçivəsində borc alətləri üçün “digər məcmu gəlirlər üzrə ədalətli dəyər” kateqoriyasını təqdim edir. Bütün digər borc və kapital investisiyaları ədalətli dəyərlə ölçülür. Bundan başqa, Maliyyə alətləri haqqında MHBS 9-a əsasən müəssisələr yalnız dividend üzrə gəliri mənfəət və ya zərər hesablarında tanımaq şərtlə kapital investisiyasının (ticarət üçün saxlanılmayan) ədalətli dəyərində sonrakı dəyişikliklərin digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda təqdim edilməsi ilə bağlı yekun seçim edə bilərlər.

- **Maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və ölçülməsi.** Maliyyə öhdəlikləri MUBS 39-da olduğu kimi eyni tərzdə təsnifləşdirilir, lakin müəssisənin öz kredit riskinin ölçülməsinə tətbiq olunan tələblər üzrə fərqlər mövcuddur.
MHBS 9 maliyyə öhdəliyinin kredit riskindəki dəyişikliklərə şamil olunan belə öhdəliyin ədalətli dəyərində dəyişiklik məbləğinin (öhdəliklərin kredit riskində dəyişikliklərin təsirinin digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanınması mənfəət və ya zərər üzrə uçot uyğunsuzluğu əmələ gətirməyənədək) digər məcmu gəlirlərdə tanınmasını tələb edir. Maliyyə öhdəliyinin kredit riskinə şamil olunan ədalətli dəyərdə dəyişikliklər daha sonra mənfəət və ya zərər üzrə yenidən təsnifləşdirilir.
- **Dəyərsizləşmə.** MHBS 9-un 2014-cü il versiyası maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi ilə bağlı MUBS 39-dakı “çəkilməmiş kredit zərərləri modeli”nin əksinə olaraq “gözlənilən kredit zərərləri modeli”ni təqdim edir. Gözlənilən kredit zərərləri modeli kredit riskindəki dəyişiklikləri əks etdirmək üçün müəssisə tərəfindən belə kredit zərərlərinin və onlarla bağlı dəyişikliklərin ilkin tanınma dövründən başlayaraq hər hesabat tarixində uçota alınmasını tələb edir. Digər sözlərlə desək, kredit hadisəsinin kredit zərəri tanınmamışdan əvvəl baş verməsi artıq vacib deyil.
- **Hecinqin uçotu.** Maliyyə və qeyri-maliyyə risklərinin hecinqi zamanı müəssisələr tərəfindən riskin idarə edilməsi fəaliyyətlərinin yerinə yetirilmə üsullarını açıqlayan yeni hecinq uçotu modeli təklif edir. MHBS 9-a əsasən hecinq uçotuna uyğun olan əməliyyatların növləri, xüsusilə hecinq alətlərinə aid olan alətlərin növlərinin artırılması və hecinq uçotunun tətbiq olunduğu qeyri-maliyyə alətlərinin risk komponentlərinin növləri ilə bağlı daha geniş imkanlar verilir. Bundan əlavə, effektivlik testi öyrənilmiş və “iqtisadi münasibətlər”in əsasları ilə əvəzlənmişdir. Həmçinin, keçmiş dövrlərə şamil olunmaqla qiymətləndirmə artıq tələb edilmir. Müəssisədə riskin idarə edilməsi fəaliyyətlərinə dair güclü açıqlama tələbləri tətbiq olunmuşdur.
- **Tanınmanın dayandırılması.** Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması üçün tələblər MUBS 39-dan köçürülmüşdür.

Bu standart daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə 1 yanvar 2018-ci il tarixindən qüvvəyə minir. MHBS 9-un tətbiqi ilə bağlı seçilmiş yanaşmadan asılı olaraq keçid 1 tarixdən və ya müxtəlif tələblərin ilkin tətbiqi üçün daha çox tarixdən ibarət ola bilər.

Şirkətin rəhbərliyi gələcəkdə MHBS 9-un tətbiqinin onun maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin hesabat olunan məbləğlərinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edə biləcəyini düşünür. Lakin ətraflı təhlil başa çatmayanadək bu standartın təsiri ilə bağlı müvafiq təxminlərin verilməsi mümkün deyil.

MUBS 16 və MUBS 38-ə düzəlişlər - Məqbul Köhnəlmə və Amortizasiya Metodlarının Aydınlaşdırılması. MUBS 16-ya düzəlişlər müəssisələrə əsas vəsaitlər üçün gəlirə əsaslanan köhnəlmə metodundan istifadə etməyi qadağan edir. MUBS 38-ə düzəlişlərdə irəli sürülən təkzib oluna bilən fərziyyəyə görə gəlir qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası üçün müvafiq əsas deyildir. Fərziyyə o halda təkzib oluna bilər ki, qeyri-maddi aktivlər gəlir ölçüsü kimi ifadə olunsun və ya qeyri-maddi aktivlər üzrə gəlir və iqtisadi mənfəətdən istifadənin sıx əlaqəsi nümayiş etdirilə bilsin.

Düzəlişlər 1 yanvar 2016-cı il tarixində başlayan və ondan sonrakı dövrlər üçün retrospektiv qaydada tətbiq edilir. Hazırda Şirkət əsas vəsaitlərin və qeyri-maddi aktivlərin köhnəlməsi və amortizasiyası üçün düz xətt metodundan istifadə edir. Şirkətin rəhbərliyi bu düzəlişlərin tətbiqinin onun maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir etməyəcəyini düşünür.

2010-2012-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər. 2010-2012-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlərə aşağıda icmalı verilən müxtəlif MHBS-lərə düzəlişlər daxildir.

MHBS 2-yə düzəlişlər “hüquqların verilməsi şəraiti” və “bazar şəraiti” anlayışına dəyişikliklər edir və əvvəllər “hüquqların verilməsi şəraiti” anlayışına daxil olan “fəaliyyət şəraiti” və “xidmət şəraiti” anlayışlarını əlavə edir.

MHBS 3-ə düzəlişlər aktiv və ya öhdəlik kimi təsnifləşdirilən şərti ödənişlərin, bu ödənişlərin MUBS 39 və ya MHBS 9-a əsasən maliyyə aləti və yaxud qeyri-maliyyə aktivi və ya öhdəliyi olub-olmamasından asılı olmayaraq hər hesabat tarixinə ədalətli dəyərlə ölçülməsinə aydınlıq gətirir

MHBS 8-ə düzəlişlər əməliyyat seqmentlərinə məcmu meyarı tətbiq edərkən rəhbərlik tərəfindən verilən qərarların açıqlanmasını tələb edir və seqment aktivləri əsas əməliyyat rəhbərinə daimi qaydada təqdim olunduğu halda, hesabat olunmalı seqmentlərə aid aktivlərin müəssisənin aktivləri ilə üzləşdirilməsinə aydınlıq gətirir.

MHBS 13-lə bağlı qərarların əsasını təşkil edən düzəlişlər MHBS 13-ün və MUBS 39 və MHBS 9-a növbəti düzəlişlərin buraxılmasının qeyri-müəyyən faiz dərəcəsi olan qısamüddətli debitor borcların və kreditor borcların endirim etmədən onların hesab fakturada göstərilən məbləğlərinə (endirim məbləği kiçik olarsa) nisbətdə ölçülməsi imkanlarının dəyişmədiyinə aydınlıq gətirir. Bu düzəlişlərin dərhal qüvvəyə minməsi nəzərdə tutulmuşdur.

MUBS 16 və MUBS 38-ə düzəlişlər torpaq, tikili və avadanlıq obyektləri və qeyri-maddi aktivlər yenidən qiymətləndirildikdə yığılmış köhnəmə/amortizasiya ilə bağlı uçotdakı uyğunsuzluqları aradan qaldırır. Düzəliş edilmiş standartlar ümumi balans dəyərinin aktivin balans dəyərinin yenidənqiymətləndirmə məbləğinə uyğun şəkildə düzəliş edilməsinə və yığılmış köhnəmə/amortizasiyanın ümumi balans dəyəri ilə yığılmış dəyərsizləşmə zərərini nəzərə aldıqdan sonra yaranan balans dəyəri arasındakı fərqdən ibarət olduğuna aydınlıq gətirir.

MUBS 24-ə düzəlişlər hesabatçı müəssisəyə əsas idarəedici heyət xidmətlərini göstərən idarəetmə müəssisəsinin hesabatçı müəssisənin əlaqəli tərəfi olduğuna aydınlıq gətirir. Nəticədə, hesabatçı müəssisə xidmətlərin ödənilməsi ilə bağlı çəkilmiş xərcləri və ya əsas idarəedici heyət xidmətlərinin təmin edilməsi ilə əlaqədar idarəetmə müəssisəsi üzrə kreditor borcları əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar kimi açıqlamalılardır. Lakin, belə ödənişin tərkib hissələrinin açıqlanması tələb olunmur.

Şirkətin rəhbərliyi bu düzəlişlərin tətbiqinin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcəyini gözləmir.

2011-2013-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəliş. 2011-2013-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlərə aşağıdakı müxtəlif MHBS-lərə düzəlişlər daxildir.

MHBS 3-ə düzəlişlər standartın birgə müəssisələrin öz maliyyə hesabatlarında birgə müəssisələrin bütün növlərinin formalaşdırılması uçotuna şamil edilmədiyinə aydınlıq gətirir.

MHBS 13-ə düzəlişlər Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri qrupunun ədalətli dəyərinin xalis əsasda ölçülməsi üzrə portfel istisnalarının əhatə dairəsinə aşağıda qeyd edilən müqavilələrin daxil olub-olmamasına aydınlıq gətirir. Düzəlişlərə əsasən MUBS 32-yə daxil olan maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri anlayışına uyğun gəlməyən, lakin MUBS 39 və MHBS 9-a daxil olan, eləcə də onlara uyğun uçota alınan bütün müqavilələr belə əhatə dairəsinə aiddir.

MUBS 40-a düzəlişlər MUBS 40 və MHBS 3-ün qarşılıqlı istisna olmadığına və hər iki standartın tətbiqinin tələb oluna biləcəyinə aydınlıq gətirir. Nəticədə investisiya mülkiyyətini alan müəssisə əmlakın MUBS 40-dakı investisiya mülkiyyəti anlayışına və əməliyyatların MHBS 3 üzrə müəssisələrin birləşməsi əməliyyatlarına nə dərəcədə uyğun olduğuna aydınlıq gətirir.

Şirkətin rəhbərliyi bu düzəlişlərin tətbiqinin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcəyini düşünmür.

2012-2014-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər. 2012-2014-cü illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər müxtəlif MHBS-lərə aşağıdakı düzəlişlərdən ibarətdir.

MHBS 5-ə düzəlişlər aktivlərin və ya satış qrupunun satış üçün saxlanılan kateqoriyasından təsisçilərə paylanma kateqoriyasına və ya əksinə yenidən təsnifləşdirilməsinin satış planına və ya təsisçilərə paylanma planına dəyişikliklər kimi nəzərdə tutulmadığına və yeni satış metoduna aid təsnifləşdirmə, təqdimat və ölçülmə tələblərinin tətbiq edilməli olduğuna aydınlıq gətirir. Bundan əlavə, düzəlişlər təsisçilərə paylanma üçün saxlanılan kateqoriyasına və satış üçün saxlanılan kateqoriyasına uyğun olmayan aktivlərin satış üçün saxlanılan kimi təsnifləşdirilməyən aktivlər kimi uçota alınmasına aydınlıq gətirir. Bu düzəlişlər gələcək dövrlər üzrə tətbiq olunmalıdır.

MHBS 7-yə düzəlişlər xidmət müqaviləsinin köçürülmüş aktivlə bağlı tələb olunan açıqlama üzrə belə aktivə şamil olunub-olunmamasını aydınlaşdırmaq üçün əlavə qaydaları təqdim edir. Bundan əlavə, MHBS 7-yə edilən düzəlişlər maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi üzrə açıqlama tələblərinin yığcam aralıq maliyyə hesabatlarına bütün aralıq dövrlər üzrə daxil edilməsinin açıq şəkildə tələb edilmədiyinə, lakin MUBS 34-ün tələblərini yerinə yetirmək üçün yığcam aralıq maliyyə hesabatlarına daxil edilməsinin tələb oluna biləcəyinə aydınlıq gətirir. Bu düzəlişlər gələcək dövrlər üzrə tətbiq olunmalıdır.

MUBS 19-a düzəlişlər əmək fəaliyyətindən sonrakı müavinətlər üzrə diskont dərəcəni hesablamaq üçün istifadə olunan yüksək keyfiyyətli korporativ istiqrazların ödənilməli müavinətlərlə eyni valyuta ilə buraxılmasına aydınlıq gətirir. Düzelisler ilk olaraq daxil edildiyi maliyyə hesabatlarında təqdim olunan ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlindən tətbiq olunur.

MUBS 34-ə düzəlişlər bu standart ilə tələb olunan və aralıq hesabatlarında istənilən hissədə, lakin aralıq maliyyə hesabatından kənar təqdim olunan məlumatın aralıq maliyyə hesabatları ilə eyni vaxtda və eyni şərtlərlə istifadəçilərə təqdim olunan aralıq hesabatların digər hissəsinə istinad edilməsinə aydınlıq gətirir.

Şirkətin rəhbərliyi bu düzəlişlərin tətbiqinin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcəyini düşünmür.

5. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Müxbir hesablar	120,385	72,692
Kassadakı vəsaitlər	71,253	45,820
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	191,638	118,512

6. Müştərilərə verilmiş kreditlər

Şirkət, kreditlərin aşağıdakı növlərə görə təsnifatından istifadə edir:

- İstehlak kreditləri;
- Digər kreditlər.

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
İstehlak kreditləri	27,390,119	16,094,565
Digər kreditlər	189,143	78,166
Müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi məbləği	27,579,262	16,172,731
Çıxılsın: Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyatlar	(517,019)	(137,121)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	27,062,243	16,035,610

31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə kreditlərin 100%-i Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları olan fiziki şəxslərə verilmişdir ki, bu da bir bölgə üzrə əhəmiyyətli coğrafi mərkəzləşməni göstərir.

31 dekabr 2014-cü il tarixinə istehlak və digər kreditlərin ödəmə qabiliyyətinə görə təhlili aşağıdakı kimidir:

31 dekabr 2014-cü il tarixinə İstehlak kreditləri	İstehlak kreditləri	Digər kreditlər	Cəmi
Kollektiv şəkildə təhlil edilmiş			
Ödənişi gecikdirilməmiş:	25,839,498	178,646	26,018,144
Ödənişi gecikdirilmiş:			
30 günə qədər	989,448	5,343	994,791
31 gündən 60 günə qədər	49,163	83	49,246
61 gündən 90 günə qədər	22,144	-	22,144
91 gündən 180 günə qədər	73,810	-	73,810
180 gündən artıq	416,056	5,071	421,127
Cəmi kollektiv şəkildə təhlil edilmiş kreditlər	27,390,119	189,143	27,579,262
Çıxılsın: Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyatlar	(511,743)	(5,276)	(517,019)
Cəmi istehlak kreditləri	26,878,376	183,867	27,062,243

31 dekabr 2013-cü il tarixinə istehlak və digər kreditlərin ödəmə qabiliyyətinə görə təhlili aşağıdakı kimidir:

31 dekabr 2013-cü il tarixinə İstehlak kreditləri	İstehlak kreditləri	Digər kreditlər	Cəmi
Kollektiv şəkildə təhlil edilmiş			
Ödənişi gecikdirilməmiş:	14,788,472	75,696	14,864,168
Ödənişi gecikdirilmiş:			
30 günə qədər	1,168,331	633	1,168,964
31 gündən 60 günə qədər	73,116	-	73,116
61 gündən 90 günə qədər	20,640	-	20,640
91 gündən 180 günə qədər	41,854	1,837	43,691
180 gündən artıq	2,152	-	2,152
Cəmi kollektiv şəkildə təhlil edilmiş kreditlər	16,094,565	78,166	16,172,731
Çıxılsın: Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyatlar	(135,123)	(1,998)	(137,121)
Cəmi istehlak kreditləri	15,959,442	76,168	16,035,610

Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyatlarda dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	İstehlak kreditləri	Digər kreditlər	Cəmi
1 yanvar 2013-cü il tarixinə	-	-	-
Tanınmış əlavə ehtiyatlar	(135,123)	(1,998)	(137,121)
31 dekabr 2013-cü il tarixinə	(135,123)	(1,998)	(137,121)
Tanınmış əlavə ehtiyatlar	(376,620)	(3,278)	(379,898)
31 dekabr 2014-cü il tarixinə	(511,743)	(5,276)	(517,019)

Aşağıdakı cədvəldə müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşmə növünə görə təhlili göstərilir:

	31 dekabr 2014-cü il			31 dekabr 2013-cü il		
	Ehtiyatdan əvvəlki balans dəyəri	Dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	Balans dəyəri	Ehtiyatdan əvvəlki balans dəyəri	Dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	Balans dəyəri
Kollektiv şəkildə dəyərsizləşməsi müəyyən olunan müştərilərə verilmiş kreditlər	1,561,118	(517,019)	1,044,099	1,308,563	(137,121)	1,171,442
Kollektiv şəkildə dəyərsizləşməmiş kreditlər	26,018,144	-	26,018,144	14,864,168	-	14,864,168
Cəmi	27,579,262	(517,019)	27,062,243	16,172,731	(137,121)	16,035,610

7. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərə aşağıdakılar aiddir:

	Binalar	Kompüter və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Kompüter proqram təminatı	Cəmi
Maya dəyəri ilə					
1 yanvar 2013-cü il	-	-	42,800	-	42,800
Əlavələr	6,500,000	17,307	-	3,225	6,520,532
31 dekabr 2013-cü il	6,500,000	17,307	42,800	3,225	6,563,332
Əlavələr	-	9,269	-	-	9,269
31 dekabr 2014-cü il	6,500,000	26,576	42,800	3,225	6,572,601
Yığılmış köhnəlmə					
1 yanvar 2013-cü il	-	-	(824)	-	(824)
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	(37,917)	(2,678)	(8,560)	(194)	(49,349)
31 dekabr 2013-cü il	(37,917)	(2,678)	(9,384)	(194)	(50,173)
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	(455,573)	(4,126)	(8,560)	(323)	(468,582)
31 dekabr 2014-cü il	(493,490)	(6,804)	(17,944)	(517)	(518,755)
Xalis qalıq dəyəri					
31 dekabr 2014-cü il tarixinə	6,006,510	19,772	24,856	2,708	6,053,846
31 dekabr 2013-cü il tarixinə	6,462,083	14,629	33,416	3,031	6,513,159

31 dekabr 2014-cü il tarixinə Şirkətin binaları barədə ətraflı məlumat, eləcə də ədalətli dəyər iyerarxiyası haqqında məlumat aşağıdakı kimidir:

	Səviyyə 2	31 dekabr 2014-cü il tarixinə ədalətli dəyər
Binalar	6,600,060	6,600,060
Cəmi	6,600,060	6,600,060

8. Digər aktivlər

Digər aktivlər aşağıdakıları əhatə edir:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Digər maliyyə aktivləri		
Qarşı tərəflərdən alınacaq vəsaitlər (*)	828,093	86,815
Digər	<u>2,094</u>	<u>1,035</u>
	830,187	87,850
Digər qeyri-maliyyə aktivləri		
Təxirə salınmış xərclər	<u>85,407</u>	<u>3,078</u>
	85,407	3,078
Cəmi digər aktivlər	<u>915,594</u>	<u>90,928</u>

(*) – bu məbləğ müştərilərin ödənişləri üzrə hesablaşma-kassa xidmətləri göstərən müəssisələrdən alınacaq pul vəsaitləridir

9. Banklardan alınmış kreditlər

Banklardan alınmış kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	Valyuta	Ödəniş tarixi	Nominal faiz dərəcəsi %	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
PAŞA Bankdan alınmış kredit	AZN	13 sentyabr 2018-ci il	12.0%	4,014,002	5,020,667
Bank Standarddan alınmış kredit	ABŞ dolları	9 aprel 2015-ci il	12.0%	3,555,687	-
PAŞA Bankdan alınmış kredit	AZN	22 May 2018-ci il	12.0%	3,542,164	4,549,665
Kapitalbankdan alınmış kredit	AZN	16 sentyabr 2016-cı il	12.0%	<u>675,101</u>	<u>1,025,000</u>
Cəmi banklardan alınmış kreditlər				<u>11,786,954</u>	<u>10,595,332</u>

Şirkət, yuxarıda qeyd edilmiş kreditlərlə bağlı hər hansı maliyyə şərtlərinə əməl etmək öhdəliyi daşımır.

10. “Embawood” MMC-yə ödənilməli vəsaitlər

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
“Embawood” MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	<u>7,966,984</u>	<u>99,692</u>
Cəmi “Embawood” MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	<u>7,966,984</u>	<u>99,692</u>

1 fevral 2014-cü il tarixində Şirkət “faizsiz kredit kampaniyası”na başlamışdır. Şirkət özünün əlaqəli tərəfi olan “Embawood” MMC-dən mebel və digər məişət avadanlıqları əldə etmək məqsədilə müştərilərə 1 il müddətinə faizsiz kreditlər verir. Malların satış qiyməti kreditin ayrıldığı və ya daha sonrakı bir tarixdə birbaşa olaraq “Embawood” MMC-yə köçürülür. 31 dekabr 2014-cü il tarixinə “Embawood” MMC-yə ödənilməli vəsaitlər 7,966,984 manat təşkil etmişdir. Kampaniyaya əsasən “Embawood” MMC kreditin ilk altı ay üzrə məcmu faizinə bərabər məbləği Şirkətə ödəyir ki, belə məbləğ də on iki aylıq annuitet üçün 28% dərəcə ilə hesablanır. Əldə olunmuş faiz gəliri təxirə salınmış faiz gəliri kimi tanınır və on iki ay müddətində mənfəət və ya zərərə daxil edilir. 31 dekabr 2014-cü il tarixinə təxirə salınmış faiz gəlirinin məbləği 2,353,426 manat olmuşdur (Qeyd 11). Şirkət bazar dərəcələrindən istifadə etməklə “Embawood” MMC-yə ödənilməli vəsaitləri diskontlaşdırmış və ilkin tanınma zamanı 279,453 manat məbləğində gəlir, eləcə də 103,027 manat məbləğində faiz xərci tanımışdır.

11. Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklərə aşağıdakılar aiddir:

	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Təxirə salınmış faiz gəliri	2,353,426	-
İşçilərə ödənilməli vəsaitlər	106,351	36,355
"Embawood" MMC-yə ödənilməli xidmət haqları (Qeyd 14)	68,607	-
Ödənilməli icarə haqqı	48,000	-
Ödənilməli peşəkar xidmət haqları	29,854	16,740
Digər	42,986	24,066
	<u>2,649,224</u>	<u>77,161</u>
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Mənfəət vergisi istisna olmaqla ödənilməli vergilər	103,864	680
Digər	48,778	9,647
	<u>152,642</u>	<u>10,327</u>
Cəmi digər öhdəliklər	<u>2,801,866</u>	<u>87,488</u>

12. Səhmdar kapitalı

31 dekabr 2014-cü və 31 dekabr 2013-cü il tarixlərinə təsdiq edilmiş səhmdar kapitalı hər birinin nominal dəyəri 500 manat olan 20,000 adi səhmdən ibarət olmuşdur. 31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə buraxılmış, lakin ödənilməmiş səhmlər olmamışdır.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə bitən il ərzində səhmdarlar tərəfindən səhmdar kapitalına 9,500,000 manat məbləğində əlavələr edilmişdir ki, bunun da 3,000,000 manat məbləğində hissəsi nağd şəkildə olmuşdur. Qalan 6,500,000 manat isə Bakı şəhərində yerləşən daşınmaz əmlakdır və ilkin tanınma məbləği əmlakın tanınma tarixindəki ədalətli dəyərini əks etdirir.

13. Faiz gəliri

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz gəlirinə aşağıdakılar aiddir:

	31 dekabr 2014-cü il tarixinə bitən il	31 dekabr 2013-cü il tarixinə bitən il
Amortizasiya edilmiş dəyərle qeyd olunan maliyyə aktivləri:		
- dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri	6,688,225	2,391,170
- dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri	791,682	193,850
Cəmi faiz gəliri	<u>7,479,907</u>	<u>2,585,020</u>

10 sayılı Qeyddə açıqlandığı kimi Şirkət 2014-cü ilin fevral ayında "faizsiz kredit kampaniyası"na başlamışdır. Şirkət bu kreditlərin ədalətli dəyərini eyni kredit növləri üçün tətbiq olunan bazar dərəcələrindən istifadə etməklə hesablamış, zərəri isə aktivlərin ilkin tanınma anında mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanımışdır. Diskontlaşdırılmış dəyərə düzəliş faiz gəlirinə daxil edilir.

14. Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərclərinə aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2014- cü il tarixinə bitən il	31 dekabr 2013- cü il tarixinə bitən il
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	2,323,886	1,051,883
Köhnəlmə və amortizasiya	468,582	49,349
Kompüter proqram təminatı və kommunikasiya xərcləri	178,963	69,455
Embawood MMC-yə ödənilmiş vəsaitlər	172,403	-
Vergi xərci	92,906	-
Peşəkar xidmətlər	37,051	84,066
İcarə xərcləri	24,000	24,000
Ezamiyyət xərcləri	23,224	8,984
Sığorta xərcləri	14,312	210
Dəftərxana ləvazimatları	9,361	23,976
Reklam xərcləri	8,076	8,579
Çap xərcləri	4,665	2,952
Əmlak və avadanlıqlarla bağlı texniki xidmət	2,341	1,097
Sığorta xərcləri	1,635	-
Nəqliyyat vasitəsinin istismar xərcləri	7,176	5,340
Təlim xərcləri	8,329	1,253
Digər xərclər	19,615	10,124
Cəmi əməliyyat xərcləri	3,396,525	1,341,268

Embawood MMC-yə ödənişlər Şirkətlə Embawood arasındakı razılaşmaya uyğun olaraq ödənilmiş xərcləri əks etdirir.

Embawood MMC-nin mağazalarında Şirkətin kredit mütəxəssisləri üçün müəyyən yer ayrılmış və onlar dəftərxana ləvazimatları və davamlı internet bağlantısı, kompüter avadanlığının texniki təhlükəsizliyi və iş yerində təhlükəsizlik kimi IT xidmətləri ilə təmin edilmiş, eləcə də satış məntəqələrində Şirkətin müvafiq mütəxəssislərinin normal iş mühitini qoruyub saxlamaq üçün digər zəruri şəraitlər yaradılmışdır.

15. Mənfəət vergisi

Şirkət ödəniləcək cari mənfəət vergisini, eləcə də aktiv və öhdəlikləri üzrə vergi bazalarını onun fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hesablayır və uçotda əks etdirir ki, bu da MHBS-dən fərqli ola bilər.

Şirkət bəzi xərclərin vergi məbləğindən tutulmamasına və vergi məqsədləri üçün bəzi gəlirlərin vergiyə cəlb olunmamasına görə daimi vergi fərqləri ilə üzləşir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatları məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə verginin hesablanması məqsədilə istifadə edilən məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlər üzrə xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınması üzrə müxtəlif metodlar/müddətlər, eləcə də müəyyən aktivlər üzrə vergi-üçot bazasına əsaslanan fərqlərin yaratdığı müvəqqəti fərqlər ilə əlaqəlidir.

Aşağıdakı məbləğlərin üzləşdirilməsində tətbiq edilən vergi dərəcəsi Azərbaycan Respublikasında vergi qanunvericiliyinə əsasən (müəyyən edildiyi kimi) vergiyə cəlb olunan mənfəət üzrə hüquqi şəxslər tərəfindən ödənilməli 20%-ilk mənfəət vergisi dərəcəsidir.

31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə təxirə salınmış vergi aktivləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	<u>31 dekabr 2014-cü il</u>	<u>31 dekabr 2013-cü il</u>
Aşağıdakılarla bağlı təxirə salınmış vergi aktivləri:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	178,375	152,045
Digər öhdəliklər	(8,454)	7,134
Xalis təxirə salınmış vergi aktivləri	<u>169,921</u>	<u>159,179</u>

Effektiv vergi dərəcəsinin üzləşdirməsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<u>31 dekabr 2014-cü il tarixində bitən il</u>	<u>31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il</u>
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	1,548,540	637,429
Yerli vergi dərəcəsi ilə vergi (20%)	309,708	127,486
Daimi fərqlərin vergi təsiri	8,345	(4,518)
Mənfəət vergisi xərci	<u>318,053</u>	<u>122,968</u>
Cari mənfəət vergisi xərci	328,795	282,147
Təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqlarında dəyişiklik	(10,742)	(159,179)
Mənfəət vergisi xərci	<u>318,053</u>	<u>122,968</u>
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	<u>2014-cü il</u>	<u>2013-cü il</u>
1 yanvar tarixinə – təxirə salınmış vergi aktivləri	159,179	-
Mənfəət və ya zərər uçotunda tanınan təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqlarında dəyişiklik	10,742	159,179
31 dekabr tarixinə təxirə salınmış vergi aktivləri	<u>169,921</u>	<u>159,179</u>

16. Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər

Kapital xərcləri üzrə öhdəliklər

31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə Şirkət mühüm kapital xərcləri üzrə öhdəliklərə malik olmamışdır.

Əməliyyat lizinqi öhdəlikləri

31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə Şirkətin icarəyə götürən tərəf qismində fəaliyyət göstərmiş ləğv olunmayan əməliyyat lizinqləri üzrə mühüm öhdəlikləri olmamışdır.

Məhkəmə prosesləri

Şirkət vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyəti müddətində müştərilər və müqavilə tərəflərinin irəli sürdüğü iddialarla üzləşə bilər. Rəhbərliyin fikrincə, heç bir hesablanmış maddi itkilər baş verməyəcək və bununla bağlı bu maliyyə hesabatlarında ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır.

Vergi qoyma

Azərbaycan Respublikasının və Şirkətin fəaliyyət göstərdiyi ölkələrin ticarət, o cümlədən vergi qanunvericiliyi bir neçə formada şərh oluna bilər.

Bundan başqa, biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq vergi orqanlarının öz mülahizələrinə görə qərar vermələri riski də mövcuddur.

Şirkət rəhbərliyinin biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar mülahizələrinə əsaslanan müəyyən mövqe vergi orqanları tərəfindən birmənalı qarşılanmadıqda, Şirkət üçün əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablanabilir.

Belə qeyri-müəyyənlik halları maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi, dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatların qiymətləndirilməsi və sövdələşmələrin bazar qiymətinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı ola bilər. Bundan başqa, belə qeyri-müəyyənlik vergiyə cəlb olunan mənfəətin natamam hesablanması kimi müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyat üzrə müvəqqəti fərqlərin qiymətləndirilməsi, habelə ehtiyatın bərpası ilə də bağlı ola bilər. Şirkətin rəhbərliyi ödəniləcək vergi məbləğlərinin düzgün hesablandığını düşünür və buna görə də maliyyə hesabatlarında heç bir ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyiciləri audit ilindən əvvəlki üç təqvim ili ərzində vergi auditindən keçməlidirlər. Lakin tamamlanmış audit yoxlamaları aşağı dərəcəli vergi müfəttişləri tərəfindən əldə olunmuş vergi audit nəticələrini yoxlamaq məqsədilə yuxarı səviyyə vergi müfəttişlərinin həyata keçirəcəyi sonrakı əlavə audit yoxlamalarının olması ehtimalını istisna etmir. Cinayət işinin araşdırılması halında, müəyyən edilmiş müddət məhkəmənin qərarına əsasən yeddi ilədək uzadıla bilər.

Əməliyyat mühiti

Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrin bazar mühitləri inkişaf etmiş ölkələrlə müqayisədə müxtəlif risklərə, o cümlədən iqtisadi, siyasi və sosial, habelə hüquqi və qanunvericilik ilə bağlı risklərə daha çox məruz qalır. Azərbaycanda biznes fəaliyyətinə təsir edən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməkdədir, vergi qanunvericiliyi və tənzimləyici baza müxtəlif formada şərh olunur. Azərbaycanın gələcək iqtisadi kursuna dövlət tərəfindən qəbul edilən maliyyə və monetar siyasətlər, eləcə də hüquq, idarəetmə və siyasi mühitdəki dəyişikliklər mühüm təsir göstərir.

Azərbaycan neft və qaz məhsullarının iri istehsalçısı və ixracatçısı olduğuna görə ölkə iqtisadiyyatı, xüsusi olaraq, dünya bazarlarının neft və qaz qiymətlərinə qarşı həssasdır ki, bu qiymətlərdə də 2014-cü ildə əhəmiyyətli dərəcədə azalma müşahidə edilir. Rəhbərlik gələcəkdə qiymət dəyişikliklərinin Şirkətin maliyyə vəziyyətinə təsirini düzgün hesablamaqda çətinlik çəkir.

17. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

MHBS ədalətli dəyəri qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasındakı əməliyyat üzrə aktivin satılması üçün alınmış və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödənilmiş qiymət kimi müəyyən edir.

Şirkətin dövrü olaraq ədalətli dəyərle ölçülməyən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri (lakin ədalətli dəyər açıqlamaları tələb olunur)

Ədalətli dəyərle ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini hesablamaq üçün Şirkət aşağıdakı metod və ehtimallardan istifadə etmişdir:

Üç aydan artıq ödəmə müddəti olmayan aktiv və öhdəliklər halında, belə maliyyə alətlərinin qısa müddətdə ödənilməli olması ilə əlaqədar balans dəyəri təxmini olaraq onların ədalətli dəyərini əks etdirir. Digərləri üçün ədalətli dəyər ilin sonuna müvafiq bazar dərəcələri ilə diskontlaşdırılmış təxmini gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyəri kimi və Şirkətin və ya qarşı tərəfin kredit riskinə düzəlişlər etməklə hesablanır.

Müştərilərə verilmiş kreditlər – hesablama, müvafiq ilin sonuna olan bazar dərəcələrindən istifadə edərək nəzərdə tutulan ödəmə müddəti ərzində fərdi kreditlər üzrə planlaşdırılmış gələcək pul vəsaitləri hərəkətini diskontlaşdırmaqla aparılmışdır.

Banklardan alınmış kreditlər - hesablama, müvafiq ilin sonuna olan bazar dərəcələrindən istifadə edərək nəzərdə tutulan ödəmə müddəti ərzində fərdi kreditlər üzrə planlaşdırılmış gələcək pul vəsaitləri hərəkətini diskontlaşdırmaqla aparılmışdır.

Aşağıdakı cədvəl təxmini olaraq maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini əks etdirir.

	31 dekabr 2014-cü il		31 dekabr 2013-cü il	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Maliyyə aktivləri:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	191,638	191,638	118,512	118,512
Müştərilərə verilmiş kreditlər	27,062,243	28,054,576	16,035,610	16,035,610
Digər maliyyə aktivləri	830,187	830,187	87,850	87,850
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan alınmış kreditlər	11,786,954	13,103,234	10,595,332	10,595,332
“Embawood” MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	7,966,984	7,966,984	99,692	99,692
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər	100,000	100,000	1,400,000	1,400,000
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,649,224	2,649,224	77,161	77,161
	31 dekabr 2014-cü il	31 dekabr 2013-cü il		
	Səviyyə 2	Cəmi	Səviyyə 2	Cəmi
Maliyyə aktivləri:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	191,638	191,638	118,512	118,512
Müştərilərə verilmiş kreditlər	28,054,576	28,054,576	16,035,610	16,035,610
Digər maliyyə aktivləri	830,187	830,187	87,850	87,850
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan alınmış kreditlər	13,103,234	13,103,234	10,595,332	10,595,332
“Embawood” MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	7,966,984	7,966,984	99,692	99,692
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər	100,000	100,000	1,400,000	1,400,000
Digər maliyyə öhdəlikləri	2,649,224	2,649,224	77,161	77,161

Bazar şərtləri əsasında maliyyə alətlərinə dair bağlanan müqavilələrin qısamüddətli olması səbəbindən pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin, digər maliyyə aktivlərinin, səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlərin və digər maliyyə öhdəliklərinin balans dəyəri təxmini olaraq onların ədalətli dəyərini əks etdirir.

18. Risklərin idarə edilməsi qaydaları

Risklərin idarə edilməsi Şirkətin fəaliyyətində mühüm rol oynayır və onun əməliyyatlarının əsas elementidir. Şirkətin fəaliyyəti üçün xarakterik olan əsas risklər aşağıdakılardır:

- Kredit riski;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Şirkət risklərin idarə edilməsi üzrə səmərəli və effektiv proseslərin olmasının əhəmiyyətini anlayır. Bunun üçün Şirkət risklərin idarə edilməsi qaydaları müəyyən etmişdir ki, bunun da məqsədi müəssisəni risklərdən qorumaq və onun fəaliyyət məqsədlərinə nail olmasını təmin etməkdir.

Kredit riski

Şirkət kredit riskinə məruz qalır ki, belə risk maliyyə aləti iştirakçısı olan bir tərəfin öz öhdəliyini yerinə yetirə bilməməsi və digər tərəfin maliyyə itkisinə məruz qalması ilə nəticələnən riskdir.

Risklərin idarə edilməsi və monitorinqi müəyyən edilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində aparılır. Bu proseslər Kredit Komitəsi və Şirkətin İdarə Heyəti tərəfindən həyata keçirilir. Risklərin gündəlik idarə edilməsinə görə isə Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti məsuliyyət daşıyır. Kreditlərin verilməsi ilə bağlı məhdudiyətlər İdarə Heyəti tərəfindən müəyyən olunur.

Şirkət, bir borcalan, yaxud borcalanlar qrupu ilə bağlı qəbul edilmiş riskin maksimum məbləğini müəyyən etməklə qəbul etdiyi kredit riskinin səviyyəsini təyin edir. İdarə Heyəti borcalanın səbəb olduğu kredit riskinin səviyyəsi üzrə məhdudiyətləri təsdiqləyir.

Şirkət, tələb edilən hallarda, eləcə də kreditlərlə bağlı bir çox hallarda təminat alır. Təminatlarla bağlı risklər müntəzəm qaydada və aylıq təhlillərə əsasən yoxlanılır.

Kredit riskinə maksimum məruzqalma

Şirkətin kredit riskinə maksimum məruzqalma təsiri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişkəndir və həm fərdi risklərdən, həm də ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır.

Balans hesabındakı maliyyə aktivlərinin kredit riskinə maksimum məruzqalma həddi belə aktivlərin balans dəyərlərinə bərabərdir.

Coğrafi cəmləşmə

31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə Şirkətin kredit fəaliyyəti yalnız Azərbaycan Respublikası ərazisində həyata keçirilmişdir. Şirkətin bütün maliyyə aktivləri və öhdəlikləri tam olaraq (100%) Azərbaycan Respublikası daxilində cəmləşmişdir ki, bu da bölgə üzrə əhəmiyyətli coğrafi mərkəzləşmədir.

Girov

Tələb olunan girovun məbləği və növü qarşı tərəfin kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girovun növlərinin və qiymətləndirmə parametrlərinin qəbul edilməsi ilə bağlı qaydalar tətbiq edilir.

Alınmış girov əsasən mebel və digər məişət texnikasından ibarətdir.

İl ərzində Şirkət hər hansı girov müsadirə etməmişdir.

Kredit reytingi

Aşağıdakı cədvəldə Şirkətin sahib olduğu vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri üzrə kredit reytingi göstərilir:

31 dekabr 2014-cü il	<BBB	Reytingi olmayan	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	119,943	442	120,385
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	26,018,144	26,018,144
Digər maliyyə aktivləri	-	830,187	830,187
31 dekabr 2013-cü il			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	72,692	-	72,692
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	14,864,168	14,864,168
Digər maliyyə aktivləri	-	87,850	87,850

Fiziki şəxslər olan borcalanlar üzrə qiymətləndirmə metodologiyası təhsil, fəaliyyət sahəsi, iş yeri, kredit tarixçəsi, xalis aylıq gəlir kimi meyarlar əsasında həyata keçirilir. Əldə edilmiş məlumata əsaslanaraq müştərinin müraciəti ya təsdiqlənir, ya da müraciətdən imtina edilir.

Şirkət xüsusi kreditlərə və pərakəndə kredit qruplarına daxili metodologiya tətbiq edir. Skoring metodologiyaları xüsusi məhsullar üzrə təyin edilir və kredit müddətinin müxtəlif mərhələlərində tətbiq olunur.

Nəticədə, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatə əsasən müştərilərə verilmiş kreditlərin faktiki ödənilməmiş hissəsinə uyğun olan, məhsulların çarpaz müqayisəsini aparmaq mümkün olmur. Müvafiq olaraq, daha ətraflı məlumat təqdim edilmir.

Likvidlik riski

Likvidlik riskinin idarə edilməsi

Likvidlik riski ödəniş vaxtı çatdıqda maliyyə alətləri ilə bağlı maliyyə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması ilə bağlı riskdir.

İdarə Heyəti belə risklərə ödəniş tarixləri üzrə təhlilə əsasən nəzarət edir və növbəti maliyyə dövrü üzrə Şirkətin strategiyasını müəyyən edir. Cari likvidlik, cari likvidlik dəstəyi və pul vəsaitlərinin hərəkətinin optimallaşdırılması üçün məsuliyyət daşıyan Maliyyə Departamenti tərəfindən idarə edilir.

Likvidlik riskinin idarə edilməsi üçün Şirkət hər ay müştərilər və digər əməliyyatlar üzrə nəzərdə tutulan gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin monitorinqini həyata keçirir ki, bu da aktivlərin/öhdəliklərin idarə edilməsi prosesinin bir hissəsidir. Aşağıdakı cədvəldə likvidlik və faiz dərəcəsi riskinin təhlili göstərilmişdir. Bu nəticələr daxili qaydada müəssisənin əsas idarəedici heyətinə təqdim edilmiş məlumatlar əsasında müəyyən edilmişdir.

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	31 dekabr 2014-cü il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ						
Sabit faiz dərəcəli alətlər						
Müştərilərə verilmiş kreditlər	28.9%	3,716,532	10,227,784	13,088,777	29,150	27,062,243
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə aktivləri		3,716,532	10,227,784	13,088,777	29,150	27,062,243
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		191,638	-	-	-	191,638
Digər maliyyə aktivləri		830,187	-	-	-	830,187
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri		1,021,825	-	-	-	1,021,825
Cəmi maliyyə aktivləri		4,738,357	10,227,784	13,088,777	29,150	28,084,068
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
Sabit faiz dərəcəsi alətləri						
Banklardan alınmış kreditlər	12.0%	124,986	570,335	5,279,799	5,811,834	11,786,954
"Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	8.24%	3,354,798	-	4,612,186	-	7,966,984
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		3,479,784	570,335	9,891,985	5,811,834	19,753,938
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri						
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər		-	100,000	-	-	100,000
Digər maliyyə öhdəlikləri		465,948	688,785	1,494,491	-	2,649,224
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri		465,948	788,785	1,494,491	-	2,749,224
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		3,945,732	1,359,120	11,386,476	5,811,834	22,503,162
Faiz dərəcəsinin həssaslıq kəsiri		236,748	9,657,449	3,196,792	(5,782,684)	
Faiz dərəcəsinin məcmu həssaslıq kəsiri		236,748	9,894,197	13,090,989	7,308,305	
Likvidlik kəsiri		792,625	8,868,664	1,702,301	(5,782,684)	
Məcmu likvidlik kəsiri		792,625	9,661,289	11,363,590	5,580,906	

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ						
Sabit faiz dərəcəli alətlər						
Müştərilərə verilmiş kreditlər	30.4%	1,377,969	5,082,027	9,387,838	187,776	16,035,610
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə aktivləri		1,377,969	5,082,027	9,387,838	187,776	16,035,610
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		118,512	-	-	-	118,512
Digər maliyyə aktivləri		87,850	-	-	-	87,850
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri		206,362	-	-	-	206,362
Cəmi maliyyə aktivləri		1,584,331	5,082,027	9,387,838	187,776	16,241,972
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
Sabit faiz dərəcəli alətlər						
Banklardan alınmış vəsaitlər	12.0%	117,666	671,832	1,666,666	8,139,168	10,595,332
Cəmi faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		117,666	671,832	1,666,666	8,139,168	10,595,332
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri						
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər "Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər		-	1,400,000	-	-	1,400,000
Digər maliyyə öhdəlikləri		99,692	-	-	-	99,692
		37,694	39,467	-	-	77,161
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri		137,386	1,439,467	-	-	1,576,853
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		255,052	2,111,299	1,666,666	8,139,168	12,172,185
Faiz dərəcəsinin həssaslıq kəsiri		1,260,303	4,410,195	7,721,172	(7,951,392)	
Faiz dərəcəsinin məcmu həssaslıq kəsiri		1,260,303	5,670,498	13,391,670	5,440,278	
Likvidlik kəsiri		1,329,279	2,970,728	7,721,172	(7,951,392)	
Məcmu likvidlik kəsiri		1,329,279	4,300,007	12,021,179	4,069,787	

Yuxarıdakı cədvəldə ödəniş tarixi ilə bağlı şərtlər müqavilə şərtlərinə uyğun gəlir.

Aşağıdakı cədvəldə Şirkətin razılaşdırılmış ödəmə müddəti olan maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəniş müddəti qeyd edilmişdir. Cədvəllər, Şirkətdən ödənişin tələb edilə biləcəyi ən erkən tarixə əsasən maliyyə öhdəlikləri üzrə diskontlaşdırılmamış pul vəsaitlərinin hərəkətinə uyğun tərtib edilmişdir. Cədvəllərə həm faiz, həm də əsas pul vəsaitlərinin hərəkəti daxildir. Müqavilə üzrə ödəniş müddəti Şirkətdən ödənişin tələb edilə biləcəyi ən erkən tarixdir.

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	31 dekabr 2014-cü il Cəmi
Sabit faiz dərəcəli alətlər						
Banklardan alınmış kreditlər	12.0%	138,409	797,596	5,946,153	6,824,336	13,706,494
"Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	8.24%	3,408,556	-	4,734,854	-	8,143,410
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		3,546,965	797,596	10,681,007	6,824,336	21,849,904
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri						
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər		-	100,000	-	-	100,000
Digər maliyyə öhdəlikləri		465,948	688,785	1,494,491	-	2,649,224
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri		465,948	788,785	1,494,491	-	2,749,224
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		4,012,913	1,586,381	12,175,498	6,824,336	24,599,128

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
Sabit faiz dərəcəli alətlər						
Banklardan alınmış kreditlər	12.0%	124,000	788,000	2,592,555	10,023,669	13,528,224
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		124,000	788,000	2,592,555	10,023,669	13,528,224
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri						
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər		-	1,400,000	-	-	1,400,000
"Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər		99,692	-	-	-	99,692
Digər maliyyə öhdəlikləri		37,694	39,467	-	-	77,161
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri		137,386	1,439,467	-	-	1,576,853
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		261,386	2,227,467	2,592,555	10,023,669	15,105,077

Maliyyə vəsaitləri

Bazar riski

Bazar riski Şirkətin gəlir və ya kapitalının və ya onun fəaliyyət məqsədlərini yerinə yetirə bilmə qabiliyyətinin bazar faiz dərəcələrinin və ya qiymətlərinin səviyyəsinin dəyişməsi və ya onların dəyişənliyi nəticəsində mənfi təsirə məruz qalmasıdır. Bazar riskinə Şirkətin məruz qaldığı faiz dərəcəsi riski, valyuta riski, kredit spredləri, əmtəə qiymətləri və səhmlərin məzənnəsi aiddir.

Şirkətin riskləri ölçmə metodlarında və ya məruz qaldığı risklərdə, yaxud bu risklərin idarə edilmə və ölçülmə qaydasında heç bir dəyişiklik olmamışdır.

Faiz dərəcəsi həssaslığı

Şirkət, sabit faiz dərəcəsi ilə borc vəsaitlər aldığı üçün faiz dərəcəsi riskinə məruz qalmır. Şirkət sabit dərəcələrlə borc vəsaitlərinin alınmasına davam etməklə riskləri idarə edir.

Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə alətinin dəyərinin dəyişməsi riskidir. Üstün xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər Şirkətin maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsi göstərir.

Şirkətin xarici valyuta məzənnəsi ilə bağlı risklərə məruz qalması barədə məlumat aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	31 dekabr 2014-cü il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	190,830	318	490	191,638
Müştərilərə verilmiş kreditlər	27,062,243	-	-	27,062,243
Digər maliyyə aktivləri	830,187	-	-	830,187
Cəmi maliyyə aktivləri	28,083,260	318	490	28,084,068
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklardan alınmış kreditlər "Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	8,231,267	3,555,687	-	11,786,954
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər	7,966,984	-	-	7,966,984
Digər maliyyə öhdəlikləri	100,000	-	-	100,000
	2,649,224	-	-	2,649,224
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	18,947,475	3,555,687	-	22,503,162
Açıq valyuta mövqeyi	9,135,785	(3,555,369)	490	

	AZN	ABŞ dolları	Avro	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	118,428	43	41	118,512
Müştərilərə verilmiş kreditlər	16,035,610	-	-	16,035,610
Digər maliyyə aktivləri	87,850	-	-	87,850
Cəmi maliyyə aktivləri	16,241,888	43	41	16,241,972
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklardan alınmış kreditlər	10,595,332	-	-	10,595,332
"Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	99,692	-	-	99,692
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər	1,400,000	-	-	1,400,000
Digər maliyyə öhdəlikləri	77,161	-	-	77,161
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	12,172,185	-	-	12,172,185
Açıq valyuta mövqeyi	4,069,703	43	41	

Valyuta riskinə qarşı həssaslıq

Aşağıdakı cədvəldə Manatın müvafiq valyutalara qarşı mübadilə məzənnəsinin 35% dərəcəsində artması və ya azalması halına qarşı Şirkətin həssaslığını göstərən təfərrüatlar açıqlanır. 35% dərəcə manatın ABŞ dolları və Avroya qarşı devalvasiyası səbəbindən yaranmış həssaslıq dərəcəsidir. Həssaslıq təhlili yalnız xarici valyutada ifadə edilmiş qalıq monetar vəsaitləri ehtiva edir və xarici valyuta məzənnələrində 35%-lik dəyişiklik nəzərə alınmaqla onların dövrün sonundakı valyuta mövqeyinin bir valyutadan digərinə çevrilməsinə düzəliş edir. Aşağıdakı müsbət rəqəmlər manatın müvafiq valyutaya qarşı 35% dərəcədə güclənməsi müqabilində mənfəətdə və digər kapitalda yaranmış artımı göstərir. Manatın müvafiq valyutaya qarşı 35% dərəcədə zəifləyəcəyi təqdirdə mənfəət və digər kapital vəsaitləri müqayisəli təsirə məruz qala, aşağıdakı balans göstəriciləri isə mənfə rəqəmlərlə ifadə oluna bilərdi.

	ABŞ dollarının təsiri		Avronun təsiri	
	2014	2013	2014	2013
Vergiye qədərki mənfəət	(1,244,379)	15	172	14

Rəhbərlik hesab edir ki, həssaslıq təhlili aidiyyəti xarici valyuta məzənnəsi riskinə uyğun deyil, çünki ilin sonuna olan itkilər riski il ərzindəki itkilər riskini əks etdirmir.

Qiymət riski olan məhsullar

Şirkət, ümumi və xüsusi bazar qiyməti dəyişmələrinə məruz qalan məhsulları ilə bağlı qiymət riskinə məruz qalır.

Şirkət, bazar mühitində baş verən mənfə dəyişikliklərdən yarana biləcək mümkün zərəri dövrü şəkildə təxmin etməklə, eləcə də zərər üzrə müvafiq məhdudiyətlər, marja və təminatla bağlı tələblər müəyyən etməklə və onların tətbiqi vasitəsilə qiymət riskini idarə edir.

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski sistemin işləməməsi, insan səhvi, fırıldaqçılıq və ya xarici hadisələrin təsiri nəticəsində yaranan zərər riskidir. Nəzarət sistemi düzgün fəaliyyət göstərmədikdə əməliyyat riskləri nüfuza xələl gətirə, habelə hüquqi və ya qanuni nəticələrə, yaxud da maliyyə itkilərinə səbəb ola bilər. Şirkət bütün əməliyyat risklərinin aradan qaldırılmasını planlaşdırma bilməyə, belə riskləri nəzarət qaydaları vasitəsilə, eləcə də mümkün risklərin monitorinqini və onlara cavab tədbirlərini həyata keçirməklə idarə etməyə səy göstərir. Nəzarət tədbirlərinə vəzifələrin effektiv bölgüsü, çıxış, təsdiqləmə və üzvləşdirmə prosesləri, habelə işçilərin təlimləndirilməsi və qiymətləndirmə prosesləri daxildir.

19. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Şirkətlə əlaqəli tərəflər arasındakı əməliyyatların təfərrüatı aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	31 dekabr 2014-cü il Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya	31 dekabr 2013-cü il Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya
Müştərilərə verilmiş kreditlər - Əsas idarəedici heyət	8,658	27,062,243	-	16,035,610
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər - səhmdarlar	100,000	100,000	1,400,000	1,400,000
"Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər - birgə nəzarətin olduğu və ya Şirkətə mühüm təsiri olan müəssisələr	7,966,984	7,966,984	99,692	99,692
Digər öhdəliklər - səhmdarlar - birgə nəzarətin olduğu və ya Şirkətə mühüm təsiri olan müəssisələr	48,000 2,422,033	2,801,866	-	87,488
- Şirkətin əsas idarəedici heyəti	37,976		10,512	

Şirkət rəhbərliyinin mükafatlandırılması aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2014-cü il Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya	2013-cü il Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya
Əsas idarəedici heyətə ödəmə: - qısamüddətli əmək müavinətləri	404,955	2,323,886	153,995	1,051,883
Cəmi	404,955	2,323,886	153,995	1,051,883

31 dekabr 2014-cü və 2013-cü il tarixlərinə bitən illər üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu mənfəət hesabatına daxil edilmiş, əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə tanınmış məbləğlər aşağıda göstərilmişdir:

	2014-cü il Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya	2013-cü il Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya
Ezamiyyət xərci - Əsas idarəedici heyət	4,377	23,224	5,843	8,984
İcarə xərcləri - səhmdarlar	24,000	24,000	24,000	24,000
"Embawood" MMC-yə ödənilməli vəsaitlər - birgə nəzarətin olduğu və ya Şirkətə mühüm təsiri olan müəssisələr	172,403	172,403	-	-
Digər gəlirlər - birgə nəzarətin olduğu və ya Şirkətə mühüm təsiri olan müəssisələr	72,000	74,143	-	25,150

20. Kapital riskinin idarə edilməsi

Şirkət borc və kapital balansının optimallaşdırılması yolu ilə səhmdarlarının gəlirlərini artırmaqla yanaşı, fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərə biləcəyini təmin etmək məqsədilə öz kapitalının idarəetməsini həyata keçirir.

Hər hansı tənzimləyici və ya müşahidə orqanı tərəfindən Şirkətin kapitalının adekvatlığının monitorinqi keçirilməmişdir. Şirkətin kapital strukturu kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatda açıqlandığı kimi buraxılmış kapitaldan və bölüşdürülməmiş mənfəətdən ibarətdir.

İdarə Heyəti kapital strukturunu yarım illik əsasda nəzərdən keçirir. Şirkət, belə təhlil çərçivəsində İdarə Heyətinin tövsiyələrindən asılı olaraq dividendlərin ödənişi və ya yeni səhmlərin buraxılması yolu ilə ümumi kapital strukturunu tənzimləyir.

21. Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr

21 fevral 2015-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı Azərbaycan manatını (AZN) devalvasiya etmişdir. Nəticədə Manatın ABŞ dollarına qarşı rəsmi mübadilə məzənnəsi hər ABŞ dolları üçün 1.05 AZN, AZN-nin Avroya qarşı rəsmi mübadilə məzənnəsi isə 1.19AZN olmuşdur ki, bu da balans hesabatı tarixinə mübadilə məzənnələrində təxminən 34% dəyərdən düşməni əks etdirir. Maliyyə bazarında və ümumilikdə iqtisadiyyatdakı qeyri-sabitliyin qarşısını almaq üçün Mərkəzi Bank AZN-nin ABŞ dolları və Avrodan ibarət olan ikili valyuta səbətində qarşı mübadilə məzənnəsini gündəlik müəyyən etməyi planlaşdırır.